

Posudek vedoucí práce na magisterskou kvalifikační práci Petry Ponzerové s názvem „Josef Mocker: výběrová edice architektovy osobní korespondence“

Kolegyně Mgr. Petra Ponzerová se zaměřila na osobnost Josefa Mockera (1835 – 1899), předního českého architekta 19. století. Je spojen s řadou významných staveb, dostaveb a přestaveb veřejných objektů a je zapsán v povědomí většiny Čechů zejména v souvislosti s přestavbou hradu Karlštejna.

Na počátku autorka sumarizuje vydané příspěvky k Mockerovi a konstatuje, že kupodivu zatím není k dispozici žádná komplexní monografie. To dává na jedné straně badatelům větší prostor ve zkoumání jeho života a díla, na druhé straně při psaní prací typu diplomové práce vyžaduje mnohem více času na heuristiku. Kolegyně Ponzerová zdrojům věnovala velkou pozornost, její seznam pramenů a literatury je velmi obsáhlý a relevantní k tématu. Samozřejmě nemůže být zcela úplný, zaměřuje se na dílčí biografické studie a na studie k Mockerovým významným stavbám a přestavbám. Nemohla pro psaní práce bohužel použít např. Mockerovy fondy v Národním technickém muzeu (hlavně výkresy) a v Literárním archivu PNP, které jsou oba v databázi PEVA označeny jako nepřístupné. Možná by z nich v Seznamu literatury mohl být alespoň „Popis fondu Josef Mocker“ v LA PNP od Evy Bílkové, který dává určitou představu o obsahu a rozsahu nepřístupného materiálu.

Vlastní diplomová práce se velmi podrobně věnuje Mockerově rodině, jednotlivým rodinným příslušníkům, majetkovým poměrům rodiny, Mockerově kariéře apod., zpravidla na základě starších, v této diplomové práci nepublikovaných dopisů, a na základě dosud publikované literatury. Je to potřeba pro pochopení obsahu dopisů, zpřístupněných v předkládané edici, která tvoří podstatu diplomové práce.

Edice sestává z třiceti dopisů z let 1871 – 1882 (u tří dopisů je rok 1882 s otazníkem), které jsou – kromě dvou dopisů kolegovi Josefu Schulzovi – výhradně výměnou listů mezi bratry Mockerovými. Tento fakt není bohužel nikde v textu akcentován, všude se mluví o „výběrové korespondenci“, kritéria výběru jsem však v textu nenašla objasněná. Je tam jen:

s. 9: „Cílem této práce je ediční zpřístupnění části dochované korespondence z období let 1871–1882 a nahlédnout tak do soukromého života a myšlenkového světa architekta Josefa Mockera včetně objasnění událostí a především zachycení okruhu osob v korespondenci zmiňovaných.“

S tím trochu koliduje tvrzení v úvodu práce, že „Naskýtá se nám tak možnost pohlédnout na Josefa Mockera jako na obyčejného člověka – bratra, syna, otce a manžela i jako na

významnou historickou osobnost – stavitele...“ - možná v zachované korespondenci jako celku. Zdá se mi, že kolegyně měla původně představu, že edice bude obsáhlejší a zahrne více respondentů, předkládaný výsek však je příliš úzký. Při konečné revizi práce by bylo bývalo třeba upravit i uvedená tvrzení.

Výběr dopisů pro edici vycházel zřejmě z jejich obsahu (proč i krátké telegramy, č. 4 a 5?), mezi dopisy není souvislost, proto je třeba předtím pozorně pročíst autorčin text o rodině a Mockerovi, a proto jsou doprovázeny podrobnými poznámkami pod čarou, které však někdy opakují to, co již v textu výše zaznělo.

Z hlediska techniky edice je třeba konstatovat, že autorka pracovala pečlivě, podle zásad, které se v těchto případech uplatňují. Použila dva typy poznámek pod čarou – rozlišila technickou a obsahovou stránku vydání Mockerovy korespondence, čímž čtenáři zpřehlednila práci s textem.

Samozřejmě se tam vloudily malé nepřesnosti, jako chybné umístění čárek za větou či slovem a čísla poznámky pod čarou typu – „...²...“ nebo teček a čísla poznámky pod čarou – „...⁹...“ apod.

Mou zásadní otázkou na autorku je: jaká kritéria použila pro výběr dopisů pro předkládanou edici, když jich je – podle jejích slov – k dispozici celkově velké množství? Proč nezmapovala např. jeden rok kompletně, nebo korespondenci s jednou osobou apod.? Co chtěla daným výběrem říci?

Podle odpovědi na tuto otázku si dovedu představit hodnocení předkládané diplomové práce v rozmezí výborně a velmi dobře, protože z hlediska práce s prameny a literaturou a z hlediska ediční techniky je práce na velmi pěkné úrovni.